



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae
Historiae Decas Prima**

Martini, Martino

Monachii, 1658

Secundus Imperator Khuis. Imperavit annis IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

lans cautè agat, ne à recti tramite aberret. Regnare quippe difficultis & periculi plena provincia est. Praecepta & leges ne negligat. Voluptatis ne immoretur; curéisque, ne in ejus usu sit nimius. Agendi finem honestum statuat, & quod rationi consentaneum. Voluntatis sue adversus populi sententiam ne sit tenax. Intrà se ne pigritetur, sed animum honestè atque utiliter occupet. Quae facienda sunt, perficere ne cunctetur. Regiam habuit in provinciâ X E N S I , ubi P I N G Y A N G civitas est, ab ipso met constitutam. Hoc dominante toto triduo auri arenam pluisse tradunt. Sub hoc etiam tempus celebris ille Sinensium potus confici primò ex oryza cœptus est; cuius authorem I L I E U M nominant. Id nectar postquam Imperator degustavit; Quanta, exclamat, hac potio damna regno inferet! male ominor mee quoque stirps perniciem & imperij jacturam hoc dulci veneno paratum ire. Vatem in utroque Yu u m fuisse postmodum exitus comprobavit, ut suo loco dicemus. Inventor deinde novæ voluptatis poenas exilio persolvit; gravi supplicio in eos decreto, qui se vivente ausi exinde fuissent id genus vini conficere. Verùm utcunque novi liquoris artificem patriâ exesse jussit; ejus certè parandi artificium semel vulgatum abolere non potuit. Hoc succi genus etiamnum toto Sinensi regno in gula & mensarum delicijs habetur. Adeò malæ artes in rem, illatae, citius in auctore plectuntur, quam desinunt.

SECUNDUS IMPERATOR

K H I U S .

Imperavit annis IX.

Cylco 9. ani.
21. ante Christum 2197.

Matru instituto proba.

KH I U S ab Yu o patre imperium hereditate accepit omnium ordinum assensu ac voto. Multum ad hoc ei protulit matris feminæ sapientissimæ institutio. Illa enim, quæ Principis, quæ subditorum partes essent, à puerò filium addocuit, paterna potissimum exempla inculcans. Quæ K H I U S ad vivum imitatus, ita patrem patriasque dotes repræsentavit suis moribus, ut Yu desiderium in subditorum animis olim inexstinctum, jam aut frigidius esset aut nullum. Tantum potest bona institutio, cum in indolem incidit virtutis

tutis capacem simul & studiosam. Sub initium regni K H I U S acris bello petebatur ab regulo, cui H u s nomen, beneficiario homine nequam & per summum scelus augere fortunas ac dignitatem, civium injurijs moliente. Sed impios conatus Imperator in tempore compescuit; collectoque magno exercitu & sex alijs regulis in auxilium evocatis; post variam belli fortunam tandem ad terras Canias prælio fudit, delevitque. Ab eo tempore pacatum habuit imperium, sed non diurnum. Nam post novennium quam regnare cœperat, excessit è vita. Fratres quinque superstites reliquit, quos totidem munitissimis arcibus præfecerat, honore regulorum ornatos, & ijs opibus instructos, quæ regiam conditionem decerent; haec tamen, ut nihil ex imperandi jure sibi arrogarent.

TERTIUS IMPERATOR

TAIKANGUS.

Imperavit annis XXXIX.

TAIKANGUS otium ab hoste nactus, cum feris bellum gessit, ultrà, quam decebat, venationi deditus; cuius causâ turpius inter feras quam hostes regnum amisit. Virtutis paternæ avitaque contemtor, moraque diurnâ regnandi seipso deterior, imperium planè pessum dedisset; nisi à suis metis Præfectis eo fuisset exutus. Baccho Venerique addictus, seipsum vino, pellicibus regiam impleverat. Venandi studio insaniens, longissimo tempore inter montes & agros degebat, nulla publici boni curâ. Agricolarum segetes totis venatorum canūmque gregibus proterebat, ut leporem vel corvum insectaretur, ingenti rei plebisque rustica injuriâ. Hinc populi passim in illum jactatae criminations; adeoque tandem reducta res est, ut, dum TAIKANGUS montes oberrat, excutiendis ferarum latibulis ac stragi intentus, imperio exueretur. Quippe præcipius è purpuratis, Ys dictus, precibus populi opem adversus tyrannidem implorantis commotus, accedente magnatum ceterorum auxilio, CHUNGKANGUM fratrem Imperatoris natu minorem ad imperium provexit. TAIKANGUS in exilium ejecto. Nec postea, quod in hujusmodi casu ra-

Cyclo 9. anno
30. ante Christum
Item 2,88.